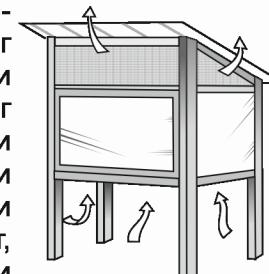

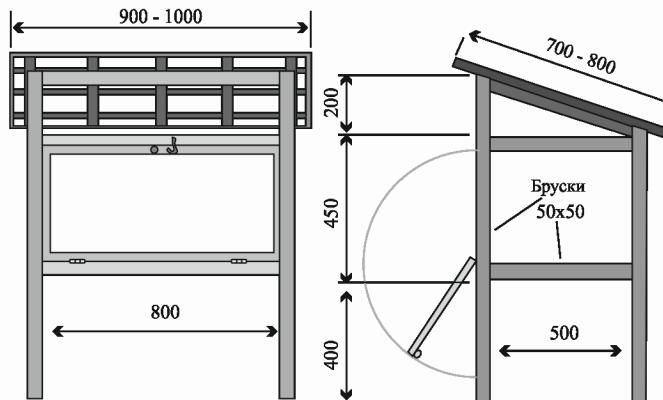
ҚУРИТИШ ЖАВОНИ

Қуритиш — маҳсулотларни узоқ муддатга сақлашнинг энг қадимги ва фойдали усулларидан бири. Шунинг учун, ҳозирги кунда оиласи аъзоларининг соғлигини ўйлайдиган кўп уй бекалари қуритишни мева ва сабзавот, қўзиқорин ва ўт-гиёҳларни сақлашнинг энг яхши усули деб ҳисоблашади.

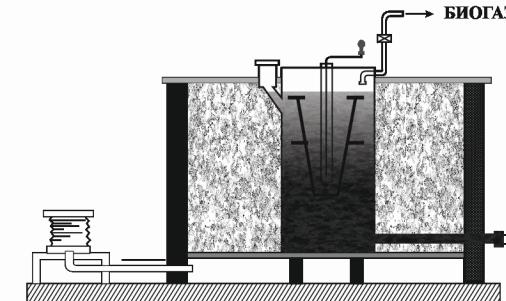

Сир эмаски, тўғри қуритилган маҳсулотларда фойдали моддаларнинг 90% сақланиб қолади, бошқа ҳеч қандай консервация усули бундай кўрсатгичга эга эмас. Қуритишнинг асосий тамоилили – тезлиқдир. Маҳсулот қанчалик тез қуритилса, шунчалик кўп витамин ва биологик фаол элементлари сақланиб қолади.

Қуритиш жавони – қишлоқ ҳўжалиги маҳсулотларини қуритиш учун энг содда қурилма. Бундай қурилмадан фойдаланиш афзаллиги шундаки, қуритиш жараёни тезлашади, қушимча энергия талаб этилмайди, ҳосил чанг, ёғингарчилик, ҳашарот, қуш ва кемирувчилардан сақланади. Агар Она-замин Сизга бой ҳосилни ҳадя этган бўлса – Сиз ҳам яхшилик билан жавоб беринг! Қуритиш жавонини ясаб қўёш энергияси ёрдамида ҳосилни сақланг ва исроф бўлишига йўл кўйманг.

БИОГАЗ ҚУРИЛМАСИ

Аксарият ҳолларда тоғли ҳудудлар аҳолиси овқатни очиқ оловда тайёрлаб, уйларини ўтин билан иситади, сабаби – газ ўтказиш қийин. Бунда нафакат пул маблағлари сарфланади, ўлкамиз дарахт ва тўқайзорларига ҳам зиён етказилади. Бу ҳолни биогаз ёрдамида бартараф этиш мумкин. Биогаз – бу биомасса (органик моддалар, хусусан, гўнг) чириши натижасида ҳосил бўлган газ. Чириш уч хил бактериялар таъсирида рўй беради: гидролизли, ачитқи ҳосил қилувчи ва метан ҳосил қилувчи. Бунда жараён босқичма-босқич кетма-кет (занжир каби) содир бўлади – кейинги босқичдаги бактериялар олдинги босқичдаги бактерияларнинг ҳаёт жараёни маҳсулотлари билан озиқланади. Биогазни уй шароитида ишлаб чиқариш учун биогаз реакторлари деб аталадиган қурилмалардан фойдаланилади. Одатда бундай қурилмалар усти исситилган ғерметик идишдан иборат. Реактор учун ёқилғи сифатида чиқиндилар, асосан, гўнг ишлатилади.

Биогаздан уй иситиш, электр энергиясини ишлаб чиқиш (бир кубметр газдан 2-3 киловатт электр энергияси олинади) учун фойдаланишингиз мумкин. Газни йиғишингиз, қўшниларга узатишингиз ва, ҳаттоқи, сиқиб автомобилингизга қўйишингиз мумкин. Бошқача қилиб айтганда, шахсий газ скважинасига эга бўласиз! Бундан ташқари, реакторда қайта ишланган аралашма – бу экологик тоза, нитритлар, бегона ўт уруғлари, патоген микрофлора, гельминт тухумлари, бадбўй ҳидлардан ҳоли бўлган суюқ ва қаттиқ ўғитлардир (биогумус). Бу эса кимёвий ўғитлардан фойдаланишини қисқартириш орқали Сизнинг маблағлариниз ва ер сувларини тежайди. Ўғит солиш ҳисобига ернинг ҳосилдорлиги 40-50% ўсиши ҳам муҳим.

ЎЗ ҚЎЛИНГИЗ БИЛАН АЛЬТЕРНАТИВА

– қисқача маълумот

Агар озгина бўш вақтингиз бўлса, Сиз осонгина ўз уйингиз ёки дала ҳовлингизни тоза энергия билан таъминлашингиз мумкин, бунда Сиз ҳам маблағларингизни тежайисиз ҳам атроф муҳитни асрашга ўз хиссангизни қўшасиз!

Қандай қилиб дейсизми?
Унда тезроқ ушбу
буклетни очинг!

ҚУЁШ ЎЧОГИ

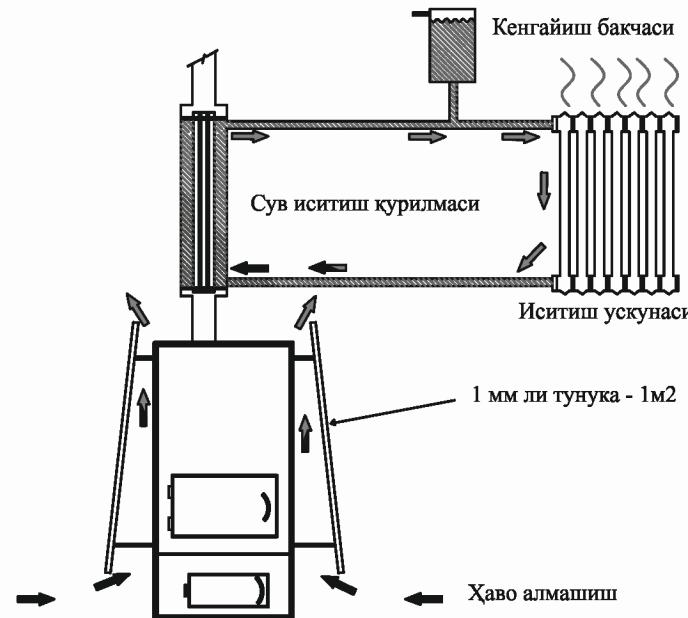

Қуёш ўчоги - қуёш нури ёрдамида башқа энергия манбаидан фойдаланмасдан овқат тайёрлаш учун энг содда қурилма. Уни оддий қўл остидаги воситалардан қуриш мумкин. Ундаги ҳарорат $180\text{--}200^{\circ}\text{C}$ гача кўтарилади, шунинг учун ихтиёрий масалиқлар унда пишиб кетади. Қуёш бўлса кифоя! Қуёш ўчогида ҳаво айланмаслиги сабабли таомлар хушбўй ва хуштаъм бўлади. Бундай ўчоқда қовурилган таомлар сўлли ва майин, ёпилган нон эса бетакрор таъмга эга бўлади. Қуёш ўчогининг энг катта афзаллиги эса, албатта, унинг мутлақо ҳавфсизлиги – олов олиб кетишига ҳеч қандай ҳавф ийк!

Бизнинг диёримизда йил давомида тахминан 300 кун қуёшли, бу эса қуёш ўчоғларидан кенг фойдаланишга барча шарт-шароит бор дегани. Бундай ўчоқдан фойдаланиб, Сиз овқат тайёрлаш учун ўтин ва газ сотиб олишга сарфланиб келган маблағларингизни ҳам тежайсиз.

САМАРАДОР ЭНЕРГИЯ ЎЧОГИ

Самардор энергия ўчоги – бу асли оддий ўчоқ бўлиб, маълум такомиллаштиришдан сўнг иссиқликни яхши сақлаб, камроқ ўтин талаб этади.

Хоналарни иситиш учун хизмат қиласидиган «буржуйка» номли ўчоқ, шубҳасиз, китобхонларнинг аксариятига таниш бўлса керак. Буржуйка XX асрнинг биринчи ярмида кенг тарқаган ва оддий каминлар ўрнини босган. Бундай деб аталишининг сабаби – ундан фойдаланиш арzonга тушмаган, чунки жуда кўп ўтин кетган, бу эса энергия самарадорлигининг пастлигидан бўлган. Буржуйка хонани тез иситиши, лекин ўтин тугаши билан тез совуши билан “машхур”. Табиийки, бундай ўчоқлардан фойдаланиш нафақат одамларга, балки, атроф-муҳитга ҳам қимматга тушади.

Агар уйингизда шундай ўчоқ бўлса – тушкунликка тушманг! Билингки, унинг самарадорлигини оширишингиз мумкин! Бу нафақат ўтин сотиб олишга кетадиган маблағларни қисқартиришга, балки атроф-муҳитни асраб қолишга ҳам имкон беради.

ЁҚИЛҒИ БРИКЕТЛАРИ

Ёқилғи брикетлари – бу прессланган биологик қоришма ёки маълум шаклта келтирилган чиқиндилар.

Ёқилғи брикетлари бошқа ёқилғи турларига нисбатан бир қатор афзалликларга эга. Уларни тайёрлаш осон, сақлаш эса қулай. Уларни тайёрлаш учун фақат пресс-ускуна ясаш керак холос. Кейинчалик тайёрлаш учун фақат вақт сарфланади. Брикетлар маълум шаклга эга бўлганлиги сабабли, улар жуда ихчам, сақлаш ва ташиш учун қулай. Брикетлар учун хомашё эса ҳамма ерда чегараланмаган микдорда топилади – битта ўртача ҳўжалик чиқиндилари ҳисобига 500 кг ёқилғи брикетлари тайёрлаш мумкин!!! Айтиш жоизки, ёқилғи брикетлари экологик тоза маҳсулот – улар табиий, ўсимлик чиқиндиларидан кимёвий препаратлар билан ишлов берилмай тайёрланади. Шунинг учун ёнгандаги атроф муҳитга салбий таъсири нисбатан анча кам. Халқаро мутахассислар ҳисоб-китобларига кўра, брикетларнинг иссиқлик сигими 4,5-5 кВт/кг га teng бўлиб, ўтинникидан 1,5 марта кўп, яъни уни кўмирга тенглаш мумкин. Тасаввур килинг, 500 кг ёқилғи брикетлари ёқилганда, 800 кг ўтин, 240 м³ газ, 250 л дизель ёқилғи, 500 кг кўмир, 340 л мазут иссиқлигини беради.

Ёқилғи брикетларидан фойдаланиш Сизга нафақат юртимиздаги дарахт, ўсимликларни асрашга ёрдам беради, балки ўтинга сарфланадиган маблағларингизни ҳам анча тежайди.

